

Věřím, že život má smysl

Petr Samojský je duchovním Pražské obce unitářů, což je společenství lidí, kteří mají různé názory na náboženství a víru. Protože se domnívají, že Ježíš Kristus nebyl Boží syn, Velikonoce pro ně nejsou nijak důležité.

Upracovně v pražském historickém domě visí na stěně obraz Krista, který se směje. Prý jeden z mála potrětů, kde má veselý výraz. Je tu ve společnosti Buddhy a velkého lapače snů. Široký názorový proud.

Slavíte Velikonoce?

Věříme, že Ježíš je člověk, nikoli vykupitel hříchů a zástupce Boha na zemi, takže Velikonoce pro nás nemají křesťanský rozměr. V období Velikonoc máme běžný program, ale když vyvstane potřeba, můžeme při naší nedělní bohoslužbě hovořit o tématu, které se spirituality tohoto času týká, letos to bude o vajíčkách. Jiný rok jsme měli téma oběti, ale s přesahem do běžného života. Nemáme liturgický kalendář, žádná autorita nám shora neurčuje, co máme probírat.

Kde se pro témata nedělních setkání inspirováte?

Poslouchám druhé, to je pro mě velkou inspirací. Často pracuji s metaforou, s náznakem, symboličností. Musí být také prostor pro diskuzi, ale vždy kladu důraz na to, abych rozlišoval mezi osobním názorem a objektivní pravdou a snažím se zdůrazňovat mnohost pohledů. Nedávno jsme například hovořili o tom, co je pro každého z nás svaté místo. Jedna mladá maminka se mi svěřila, že neměla žádné místo ke ztišení se, jen pro sebe, do kostela chodit nechtěla, protože Ježíš na kříži jí příliš naděje nedával, a proto odcházela meditovat na toaletu. Vyšel jsem z toho příběhu a zdůrazňoval, že není podstatně, kde takové místo je, jak vypadá a co znamená pro ostatní, ale že důležitá je již samotná možnost mít ho. Dalším z témat tohoto měsíce bylo jak sníst slona. Po kouskách přeci! To je symbolika pro zvládání problémů.

Zmíněné téma oběti je velmi aktuální.

Unitáři na jednu stranu kladou důraz na individualismus ve smyslu osobní odpovědnosti za svůj život a na to, jak jej smyslupně prožít. Ale zároveň hodně staví na významu společenství, aby se neuzavírali, ale vycházeli ven a byli pospolu. Snaha o život ve společenství a společně dobročinné úsilí vyvažuje zmíněný individualismus. Jdeme oběma směry, diskutujeme, scházíme se, pomáháme, aniž by pro nás přestal být důležitý jedinec a jeho právo na názor.

Existuje tedy něco jako obecná charakteristika unitáře?

V náboženských a duchovních organizacích je často důležitá doktrína, my ji záměrně nemáme. Vystačíme si s principy jako svoboda, rozum a tolerance. Zdůrazňujeme vztah k tomu, co nás přesahuje, práci na sobě a soužití s druhými. K tomu není třeba mít dogmata a doktrínu o vzniku vesmíru a úloze člověka. Pro nás je důležité, jakým způsobem spolu vycházíme, jak dokážeme spolupracovat, co můžeme ovlivnit, při zachování osobitosti a autenticity.

Ale v Boha věříte?

Na tu otázku se těžko odpovídá, pokud není jasné, co je Bohem myšleno. I slovo víra je zavádějící, víceznačné. V náboženských organizacích se obvykle používá ve smyslu věřící v nějakou doktrínu. Já věřím, že život má smysl, že bude zítra další den, že vyjde slunce, že má význam být k lidem laskavý. Tomu, že byl Ježíš vykupitel, nevěřím.

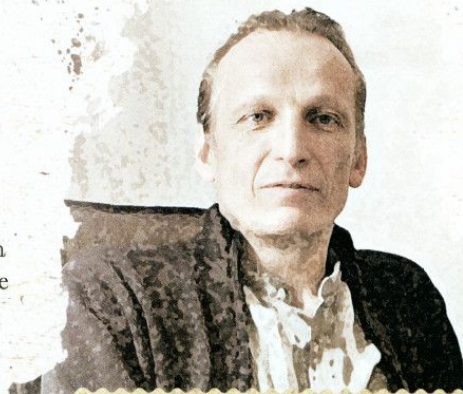
A kdybyste odmyslel mesiáše, věříte, že existuje jeden Bůh pro všechny stejný?

Určitě, vždyť to je vyjádřené i ve slově unitář. Ale snažím se dbát na správně

porozumění. Ve slově Bůh je pro mě zavádějící i ten mužský rod. Proč ne paní Bohová? Proč ne to božstvo (myšleno v jednotném čísle)? Použití středního rodu je pro mě mnohem smysluplnější, vyjadřuje to přesah k transcendentálnímu. Bůh podle mého přesvědčení není bytost s očima, ušima, pohlavím, která by člověku radila a pomáhala, nebo jej dokonce trestala. Pro mě je Bůh To s velkým té. To, co nás přesahuje, k čemu se můžeme vztahovat, abychom nebyli sebestřední.

Jste známi tím, že se u vás konají svatby. Co pro vás znamená manželství?

Na rozdíl od tradičně církevního pojetí, kdy manželství je svátost a vztah uzavřený před Bohem, pro mě osobně je to občanský úkon, kdy chci dát určitou formu soužití v lásce s druhým člověkem, i stejného pohlaví. Ať si lidé vytvářejí vztahy, jaké potřebují mít. Dbám na to, abych měl lidem při obřadu co říct. ←

Záleží na úhlu pohledu

PETR SAMOJSKÝ, duchovní
Pražské obce unitářů

Na svých webových stránkách má uvedené motto: „Dnes je hezké počasí. Bez ohledu na to, jestli prší nebo je slunečno. S ohledem na to, že je dnes. Záleží na úhlu pohledu. Vždy, všude, za každých okolností.“ Vystihuje jeho pohled na svět. Souzní s náboženským společenstvím unitářů, které se označuje za svobodomyšlné, kde se jeden učí od druhého, diskutuje se a pomáhá navzájem.